

GstarCAD STD 2018

Rajzmódosítás

Dr. Péter Kristóf

Mercafor
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-615-5867-46-0

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2018
© Mercator Stúdió, 2018

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.

www.akonyv.hu, www.peterybooks.hu

www.facebook.com/mercator.studio

Tel/Fax: 06-26-301-549

Mobil: 06-30-305-9489

e-mail: info@akonyv.hu

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ	6
RAJZMÓDOSÍTÁS	9
A RAJZELEMEN KIVÁLASZTÁSA	10
A KIVÁLASZTÁS SZABÁLYOZÁSA.....	10
KIVÁLASZTÁS KATTINTÁSSAL.....	14
KIVÁLASZTOTT OBJEKTUMOK MEGJELENÍTÉSI SORRENDJE	15
RAJZELEM-KIVÁLASZTÓ PARANCS	17
HASONLÓK KIJEJELŐLÉSE	21
KIVÁLASZTÁS A TULAJDONSÁGOK PALETTÁBAN	23
GYORS KIJEJELŐLÉS	25
KIVÁLASZTÁS MEGSZÜNTETÉSE	27
RAJZELEMEN ELREJTÉSE ÉS ELKÜLÖNÍTÉSE.....	27
MŰVELETEK FOGÓKKAL	29
FOGÓK BEÁLLÍTÁSA.....	32
FOGÓK ALKALMAZÁSA.....	34
RAJZELEM NYÚJTÁSA FOGÓKKAL	37
NYÚJTÁS BÁZISPONTHOZ KÉPEST	38
MÁSOLÁS FOGÓKKAL	38
ELEMFORGATÁS BÁZISPONT KÖRÜL	40
RAJZELEMEN MOZGATÁSA FOGÓKKAL	41
RAJZELEMMLÉPTÉK MEGVÁLTOZTATÁSA FOGÓKKAL	42
RAJZELEM TŰKRÖZÉS FOGÓKKAL.....	43
ÖSSZETETT RAJZELEMEN SZÉTVETÉSE ELEMENKRE	43
FELESLEGES RAJZELEMEN ELTÁVOLÍTÁSA	44
VÁGÓLAP MŰVELETEK.....	47
RAJZELEMEN TÖRLÉSE	50

TÖRÖLT RAJZELEMEK VISSZAÁLLÍTÁSA	50
RAJZELEMEK TÖBBSZÖRÖZÉSE	51
KLASSZIKUS NÉGYSZÖGLETES TÖBBSZÖRÖZÉS	51
KLASSZIKUS POLÁRIS TÖBBSZÖRÖZÉS	54
KIOSZTÁS ÚTVONAL MENTÉN.....	58
KIOSZTÁS SZALAGON	60
KIOSZTÁS MÓDOSÍTÁSA.....	61
TÉRBELI TÖBBSZÖRÖZÉS	63
RAJZELEMEK MÁSOLÁSA	65
RAJZELEMEK MOZGATÁSA	67
RAJZELEMEK TÜKRÖZÉSE	68
RAJZELEMEK MEGFORDÍTÁSA	70
TÉRBELI TÜKRÖZÉS	70
RAJZELEMEK FORGATÁSA	71
TÉRBELI FORGATÁS	73
RAJZELEMLÉPTÉK-MÓDOSÍTÁS	74
RAJZELEMEK NYÚJTÁSA	77
TÉRBELI ELEMELK ILLESZTÉSE.....	79
RAJZELEMEK MEGTÖRÉSE	80
RAJZELEMEK METSZÉSE.....	82
ÖSSZETETT OBJEKTUMOK METSZÉSE	85
METSZÉS KÉPZELETBELI METSZÉSPONTIG.....	86
RAJZELEM-MEGHOSSZABBÍTÁS	87
METSZŐ VONALAK LETÖRÉSE ÉS LEKEREKÍTÉSE.....	89
SZAKASZOK EGYESÍTÉSE	92
VONALAK ÖSSZEKÖTÉSE ÍVVEL.....	92
KÉT EGYENES ÖSSZEKÖTÉSE ÍVVEL	93
ÍV ÉS VONAL ÖSSZEKÖTÉSE ÍVVEL	94
KÖRÖK ÖSSZEKÖTÉSE ÍVVEL.....	95
VONALLÁNCOK LEKEREKÍTÉSE.....	95
LEKEREKÍTÉSI SUGÁR BEÁLLÍTÁSA.....	96
PÁRHUZAMOS VONALAK ÉS GÖRBÉK RAJZOLÁSA	97
ELEMJELLEMZŐK MÓDOSÍTÁSA	98
TULAJDONSÁGOK MÁSOLÁSA	102

VONALLÁNCOK SZERKESZTÉSE	104
NYÍLT VONALLÁNCOK BEZÁRÁSA	106
ZÁRT VONALLÁNCOK FELNYITÁSA	109
BŐVÍTÉS SZAKASSZAL ÉS ÍVVEL	109
VASTAGSÁG MEGVÁLTOZTATÁSA	109
CSOMÓPONT SZERKESZTÉSE	110
GÖRBEILLESZTÉS VONALLÁNCRA	113
SPLINE-ILLESZTÉS VONALLÁNCRA	113
A VONALLÁNC KISIMÍTÁSA	115
VONALTÍPUSMINTA ELŐÁLLÍTÁSA	115
UTOLSÓ MŰVELET VISSZAVONÁSA	116
3D SOKSZÖGHÁLÓ SZERKESZTÉSE	116
HÁLÓ SIMÍTÁSA	118
TÖBBSZÖRÖSVONALAK MÓDOSÍTÁSA	120
TÖBBSZÖRÖS MUTATÓK MÓDOSÍTÁSA	121
FELIRATOZÁSI OBJEKTUMOK LÉPTÉKMÓDOSÍTÁSA	123
SPLINE-OK MÓDOSÍTÁSA	125
SRAFFOZÁS MÓDOSÍTÁSA	127
ATTRIBÚTUM SZERKESZTÉSE	129
RAJZELEMÉK ÁTNEVEZÉSE	133
OBJEKTUM-MEGJELENÍTÉS SORRENDJE	134
KETTŐZÖTT OBJEKTUMOK TÖRLÉSE	135
3D MŰVELETEK	137
TÉRBELI KIOSZTÁS	138
TÉRBELI TÜKRÖZÉS	139
OBJEKTUMOK ILLESZTÉSE	140
IRODALOM	142

ELŐSZÓ

Az AutoCAD vezeti a személyi számítógépeken futó, számítógépes tervezést segítő rajzprogramok piacát. Független piaci elemzők szerint ez a vezető szerep 80 százaléknál is nagyobb piaci részesedést jelent. A mérnöki tervezés szakemberei építészeti, gépészeti és egyéb területeken világszerte rajzok millióit készítettek el ezzel az eszközzel a program megjelenése óta. Ez köszönhető annak a szívszívó fejlesztő munkának is, amelynek révén a programot létrehozó Autodesk mintegy másfél évenként újabb verzióval rukkol elő.

Ez a vezető szerep talán ma még nem megkérdőjelezhető, de megjelent a piacon számos régi, és új kihívó (Bentley, CorelCAD, DoubleCAD, progeCAD, progeCAD Smart, TurboCAD, TurboCAD LTE, GstarCAD, CADIAN, IntelliCAD, FreeCAD, ZWCAD stb.), amelyek már nemcsak árukkal, de szolgáltatás-kínálatukkal, beépített funkcionalitásukkal is felveszik a versenyt az AutoCADdel. Ezek egyik legújabb darabja a GStarCAD, amely természetesen biztosítja a .dwg formátummal való teljes támogatást, sőt ez a formátum a program natív formátuma. Emellett csaknem az összes AutoCAD parancsot, azok eredeti paraméterezésével, promptjaival, rendszer-változóival ismeri, AutoLISP, Diesel stb. nyelveken továbbfejleszhető, felhasználói felülete a Microsoft Office, valamint az AutoCAD szalagos felületét követi, de beállítható a klasszikus, menüszerkezetet alkalmazó nézet is.

Mindemellett a GstarCAD program az AutoCAD árának töredékéért szerezhető be (teljesen legálisan, a Professional változat mintegy 200 ezer, a standard változat 165 ezer forintért). Ráadásul ezekhez is használhatók szakági (építész, épületgépész, ipari létesítmény és elektronikai) kiegészítők. A GstarCAD rendszerhez fejlesztettek egy mobil kliens alkalmazást is (DWG FastView), amellyel megjeleníthetjük az elkészült rajzokat iOS, vagy Android rendszerű táblagépen, okostelefonon. A betöltött rajzon kisebb manipulációkat is elvégezhetünk.

A GstarCAD ugyanakkor gyorsabban kezeli (különösen a nagyméretű) rajzokat, mint az AutoCAD.

Licenckezelése egyszerű, a szoftveres és hardverkulcsos licenc egyaránt könnyen átvihető egy másik számítógépre (szoftveres esetben a licencet az előző gépről le kell választani).

A könnyebb kezelhetőség és az árcsökkentés érdekében most a többi CAD program bemutatásához hasonlóan a GstarCAD 2018-as változatát szintén több kötetben tárgyaljuk.

Az újdonságokat a *GstarCAD 2018 Std – Kezdő lépések* című kötetben ismertettük. A *GstarCAD 2018 Std – Rajzelemek* című kötet foglalkozik a rajz létrehozásával, az alapvető objektumok kialakításával (külön kötetben tárgyaljuk a szövegkezelést), a *GstarCAD 2018 Std – Fóliák, tulajdonságok* kötet tárgyalja a rajzi rétegek kialakítását, felhasználási területeit és szempontjait. A *GstarCAD 2018 Std – Blokkok, Xrefek* című kötet a rajzelemek csoportosítását, „újrahasznosítását”, elemkönyvtárak használatát és a rajzok közötti kereszthivatkozásokat tárgyalja. A *GstarCAD 2018 Std – Rajzmódosítás* című kötet írja le a programmal létrehozott alapvető rajzelemek módosításának legkülönbözőbb típusait (a vágást, a nyújtást, a tükrözést, a megtörést, a letörést stb.). A *GstarCAD 2018 Std – Megjelenítés* című kötet foglalkozik a rajz különböző képernyős és nyomtatási megjelenítési módjaival, a rajzgépek használatával. A *GstarCAD 2018 Std – Változók, lekérdezések* című kötetben a működést szabályozó és információs rendszerváltozók használatát mutatjuk be. A program tesztelésének, a méretezés, szövegkezelés bemutatása szintúgy külön kötetekbe kerültek.

A *GstarCAD 2018 Std Biblia* kötet egyben tartalmazza mindazt, amit a külön kiadott kötetek részenként.

Mérnökök, tervezők, műszaki szerkesztők és rajzolóknak olyan eszközöket kapnak ezzel a szoftverrel kezükbe, amelyekkel más tervezőrendszerek nem, vagy csak elvétve rendelkeznek. A *GstarCAD 2018 Std* minden síkbeli rajzszerkesztési funkció mellett még a térbeli modellezési feladatokhoz tartozó utasításokkal is rendelkezik. Ugyanakkor programozható és külső adatbázisokhoz is kapcsolható. E funkciók teszik a gyakorlott felhasználók számára igen hasznossá a programot (akár saját, akár a világszerte több ezer függet-

len fejlesztő alkalmazásait, építészeti, gépészeti, kultúrmérnöki stb. rendszereit is futtathatjuk GstarCAD környezetben).

Könyvünk tömören, a kezdő és haladó felhasználók számára egyaránt érthető módon összefoglalja a *GstarCAD 2018 Standard, angol nyelvű* változatának használatához szükséges alapvető rajzmódosító funkciókkal (kiválasztás, fogóműveletek, törlés, összetett rajzelemek szétvetése, többszörözés, másolás, mozgatás, forgatás, nyújtás, rajzelemlépték módosítása, metszés, rajzelemek összekapcsolása) kapcsolatos tudnivalókat. Ezekben több továbbfejlesztést is találunk az aktuális verzióban.

Könyveinkben a program összes lehetőségét igyekeztünk ismertetni, számos esetben azonban terjedelmi okokból a bemutatás mélysége nem érthette el az eredeti (bár nyilván jóval drágább) kézikönyvét. Minden olyan esetre, amikor az adott problémát nem tudjuk elég világosan megérteni ebből a könyvből, javasoljuk a program oktató rendszerének, illetve a gyári kézikönyveknek áttekintését. Ezek megtekinthetők a program telepítő DVD-jén, illetve a programból, sűgőből, a <http://www.gstarcad.net> webhelyre utaló hiperhivatkozások útján. Sajnos terjedelmi okokból néhány fontosabb rész (például az adatbázis kapcsolatok, programozás leírása) is kimaradt, de előre jelezzük, hogy megfelelő érdeklődés esetén a programhoz kifejezetten tankönyv céljaira szolgáló, illetve a programozással, testre szabással kapcsolatos, az eddigieknél részletesebb kiadványok megjelentetését is tervezzük.

Az itt leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a Windows 7 – 10 operációs rendszer alapfokú ismerete. A könyvet ajánljuk azoknak, akik kényelmesen, gyorsan, tetszetős formában, de az ipari és házi szabványokhoz ragaszkodva szeretnék elkészíteni terveiket, műszaki rajzaikat, amihez ezúton is sok sikert kívánunk.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni, ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Szentendre, 2018. március

Köszönettel

a szerző.